

Zosimi Papæ^a ad Hilarium Narbonensem, qua dicitur subreptitiè à Sede Apostolica paulò antea obtinuisse, vt Metropolitanus esset; ipsumque declarat gratia illa, quam sic acceperat, priuatum: [Ideo, inquit, vacuato eo quod obrinuisse à sede Apostolica subreptitiè comprobaris, quia satis constitit Arelatensis Ecclesiæ Sacerdoti prisca id institutione concessum, vt non solum in prouincia Viennensi, sed etiam per duas Narbonenses, Episcopos faciat. Nam sanctæ memoriæ Trophimus, sacerdos quondam Arelatensi vrbis ab Apostolica sede transmissus, ad illas regiones tanti nominis reuerentiam primus exhibuit, & in alios non immeritò, ea quam acceperat auctoritate, transfudit.] Attamen ius illud & nomen Metropolitanæ Ecclesiæ post mortem Zosimi Bonifacius Papa^b eidem Hilario confirmauit, huic auctoritatem ordinandorum Episcoporum tribuens, Patroclumque Arelatensem temeritatis arguens, quod in Ecclesia Luteuensi Episcopum ordinasset. Res tota huius verbis patebit: [Vnde frater carissime, ait, si ita res sunt, & Ecclesiam supradictam prouinciæ limes includit; nostra auctoritate commonitus, quod quidem facere sponte deberes, desiderijs supplicantium & voluntate respecta, ad eundem locum, in quo ordinatio talis celebrata dicitur, Metropolitanæ iure munitus, & præceptionibus nostris fretus accede, intelligens arbitrio tuo secundum regulas Patrum quæcumque facienda sunt à nobis esse concessa: ita vt peractis omnibus, Apostolicæ sedi quicquid statueris te referente clarescat, cui totius prouinciæ suæ ordinationem liquet esse mandatam.]

^a Zozimus P. epist.
3. ad Hilarium.

^b Bonifac. P. epist.
3. ad Hilarium.

Quamuis autem hæc prouincia à Gothis sæculo quinto occupata fuerit, eam tamen quantum ad Ecclesiasticam administrationem inter Gallicanas ideo recensemus, quod sub Arelatensis Episcopi auctoritate manserit, vt ex Symmachi Papæ^c epistola ad Cæsarium Arelatensem discitur: [Et in hac, inquit, parte magnopere te volumus esse sollicitum, vt si quis, de Gallicana vel Hispana regionibus, Ecclesiastici ordinis atque officij, ad nos venire compulsus fuerit, cum fraternitatis tuæ notitia iter peregrinationis arripiat: vt nec honor eius per ignorantiam aliquam contumeliam patiatur, & ambiguitate depulsa, à nobis animo securo in communionis gratiam possit admitti.] Sed & obseruandum est, Vcetiam ciuitatem, quæ in Notitia huiusce Prouinciæ recensetur, à Gothis haud occupatam, autocephalam factam fuisse, & à Narbona independentem. Primum facile probatur ex Gregorio Turonensi, dum ait Childebertum Francorum Regem Nicetium Aruernæ, Rutenæ & Vcetice urbium Ducem instituisse. Huius verba sunt: [Itaque Nicetius per emissionem Eulalij à Comitatu Aruerno submotus Ducatum à Rege expetit, datis pro eo immensis muneribus. Et sic in vrbe Aruernâ, Ruthena, atque Vcetia Dux ordinatus est: vir valde ætate iuuenis, sed acutus in sensu.] Secundum autem clarè docet diuisio terminorum Episcopatuum Prouinciæ Narbonensis, dum Gothis parebat, quæ extat in libris MSS. Ecclesiæ Toletanæ & Ecclesiæ Ouetensis, & in collectione Conciliorum Hispaniæ, quibus hæc reperiuntur.

^c Symmachus P. ep.
11. ad Cæsarium.

^d Greg. Turon. lib.
8. cap. 18.

Narbonæ Metropoli subiaceant hæ sedes.

Beterrishæc teneat: de Staleth vsque Barcinona, de Macai vsque Ribafara, Agatha hæc teneat: de Nufa vsque Riberam, de Gallar vsque Mirlam.